

בי"ח הרצוג

עמותת עזרת נשים

חדשות הרצוג

חדשות הרצוג 15 • ספטמבר 2013 • אלול תשע"ג

הרצוג

עמותת עזרת נשים ע"ר
מרכז רפואי אינטגרטיבי

"האחיות המומחיות הקליניות" סיימו בהצטיינות את בחינות הסטאז'

המשפטים.
ד"ר עדי ששון, המנהל הרפואי, שליווה את האחיות במהלך הקורס והסטאז': "התפקיד החדש הזה, הכשיר אותן לחשוב רפואית ולעשות חלק ממטלות הרופאים הגריאטריים ובהשגחתם. בוגרות הקורס "מאמינות ביכולתן לתרום עכשיו יותר לעבודת המחלקה, להפוך לשותפים בניהול החולה ולהביא את הגישה הסייעודית עם ערך מוסף".

חנה כליפה, שנה גוטסמן, דורית גולוב ורונית בכר, בוגרות קורס "אחיות מומחיות קליניות בסייעוד גריאטרי", סיימו בהצטיינות את בחינות הסטאז' הממשלתיות. הארבע השתלבו בתפקידן החדש בעבודה בביה"ח. בקורס "האחיות מומחיות קליניות", הראשון מסוגו בארץ, השתתפו 19 אחיות ואחים מכל הארץ. התואר הפורמלי לכוגרים ניתן באישור משרד

שמאי קינן יו"ר ועד הפועל

למשפחת "הרצוג" המורחבת - ברכת "שנה טובה"

לנוכח עינינו נבנה, מתרחב ומתנשא אל-על, הבניין החדש המצטרף למבני "המרכז הרפואי הרצוג" שלנו.

אנחנו, ב"ה, עומדים בלוח הזמנים שקבענו בתכנון. כוונתנו לאייש, כבר באביב הקרוב, את המחלקה הראשונה במבנה החדש. המשימה קשה אך נדרשת. למעשה המשימה כפולה:

- * גיוס משאבים נוספים להשלמת הבנייה.
- * גיוס כוח-אדם משוכח בתחום הסייעודי, שיוכל להשתלב עמכם ברמה המקצועית והאנושית שהצבתם.

הן בזכותכם, שמו של המרכז הרפואי הולך לפניו - בעבודת הקודש הנעשית בו. זו ההזדמנות לפנות לכל אחד ואחד מכם, בבקשה לסייע לכולנו בגיוס ידידים ותומכים ל"מילוי המשימה". קיום המצווה החברתית "והדרת פני זקן" היא צו השעה - ביחד נוכל לקיימה. אנו עומדים בפתחה של שנת ה-120 של ביה"ח, ולכן את הברכה השגרתית "עד מאה ועשרים.." נבקש להכפיל...

ולכולנו נאחל שנת "בריאות טובה" אמן.

שמאי קינן

בי"ס-הרצוג נפתח בטקס רשמי במחלקת ילדים

האחראית, **שני מיארה**, תיארה את השינוי שחל בפעילות המחלקתית. **פרופ' רינה גיל**, מנהלת המחלקה: "ביה"ס החדש הפך את 'מחלקת הדמיה' למחלקה פעילה כשכל ילד זוכה לתשומת לב והשקעה, המביאה לתגובות שלא מצאנו קודם: חיוך, שינוי תנוחה, מבט". עם פתיחת שנת הלימודים תשע"ד יורחב צוות המורים במחלקה.

ד"ר ששון מברך בטקס פתיחת בי"ס-הרצוג

טקס פתיחת בי"ס-הרצוג נערך ב-13.5.13 במעמד **אורנה כהן** - המשנה למנכ"ל, **ד"ר עדי ששון** - המנהל הרפואי, נציגי האגף לחינוך מיוחד במשרד החינוך ונציגי ביה"ס הניסויי לילדים מאושפזים בירושלים שבי"ס-הרצוג חלק ממנו. **ד"ר ששון**, הודה למשרד החינוך ולביה"ס לילדים מאושפזים, על המאמצים והתמיכה שהביאו להקמת ביה"ס; מרכזת בי"ס-הרצוג, **אמל חמאתי-מסאלחה**, עמדה על תוכנית הלימודים שגובשה והאחות

במחקר בראשות פרופ' רות פת-הורנצ'יק מהרצוג-המרכז הישראלי לטיפול בפסיכטראומה נמצא: ייסות רגשי של ההורים מגן על ילדיהם

פרופ' פת-הורנצ'יק בכנס "טיפול בטראומה בילדים"

כחפי פת-הורנצ'יק: "הממצאים מלמדים שעלנו לפעול לחיזוק יכולת הויסות הרגשי של אימהות ע"י תכניות מיוחדות".

המחקר עקב אחר כ-140 ילדים והוריהם משדרות כשהיו בני 2-4 (2004-2006) ושוב לאחרונה כשהם בני 9-11.

במחקר נמצא, כי היכולת לויסות רגשות - שינוי עוצמת הרגשות והתאמת ההתנהגות הנלווית במצבים שונים - היא הגורם והמסביר את הקשר בין המצוקה הפוסט-טראומטית של האם לבין זו של הילד. לכן, כשהאם מצליחה לווסת את רגשותיה ולהתאימם למצב, ילדיה מוגנים יותר ומתמודדים טוב יותר.

במחקר שנערך בשדרות, בראשות **פרופ' רות פת-הורנצ'יק** מהרצוג-מרכז הטראומה נמצא, כי לויסות הרגשי של ההורים - כגון יכולתם לשלוט ברגשותיהם - יש תפקיד מכריע בהשפעה על בעיות התנהגות של ילדיהם. ממצאי המחקר הוצגו בכנס בינלאומי לטיפול בטראומה בילדים" שהתקיים ב-14.7.13 באוניברסיטה העברית בירושלים. האירוע נערך ע"י מרכז הטראומה בשיתוף ביה"ס לעבודה סוציאלית באוניברסיטה העברית, קרן ואן-ליר, מכון חרוב The Jewish Family and Children Services-of San Francisco.

אורנה כהן
משנכ"ל ביה"ח

עובדים/ות, מנהלים/ות יקרים/ות שלום ושנה טובה,

זכור לכם, בחג הפסח של שנת 2013, הבטחתי לכם כי שנה זו תוקדש לכם העובדים ואתם תהוו את ליבת עבודתי.

מאז ועד היום נפגשתי עם כ-70% מהעובדים, את יתר 30% של העובדים אפגוש עד לחג הפסח של שנת 2014.

במהלך המפגשים ראיתי עובדים מדהימים, מסורים, עם רצון לתרום, שמעתי עובדים המדברים על קשייהם ועובדים שהציעו הצעות ושדברו על הכל מכל בנושאים אישיים ומערכתיים כאחד.

המפגשים רגשו אותי פעם אחר פעם, נפעמתי מכם, אין ספק שאתם "שחקני נשמה" ועל כך תבורכו.

ניסיתי לטפל בבעיות אישיות ומערכתיות כאחד, חלק גדול מהבעיות שהועלו כבר נפתרו, חלקם האחר בטיפול ולחלק קטן לצערי, טרם מצאתי פתרונות ואולם אין בכך כדי שארפה מהנושא.

כאמור, בדעתי להמשיך ולהיפגש עמכם.

אני מקווה שהמפגשים עשו טוב גם לכם. אשתדל כי הדיאלוג הזה ימשיך בצורות רבות ומגוונות וכי ההנהלה תמשיך לעשות כל שביכולתה לפרגן לכם, כי אתם ראויים לכך ולמעלה מזה.

אני מבקשת להודות לכל עובד ועובדת על התרומה הייחודית שלו/ שלה לביה"ח ולאחל לכל אחד לחוד ולכולם יחדיו שתהא זו שנה טובה, שנה של בריאות ושפע בכל.

חג שמח,

אורנה כהן

ד"ר יחזקאל קן
מנכ"ל ביה"ח

לכל עמיתי בביה"ח הרצוג,

שנה נוספת מתקרבת לסיומה ועמה שלל אירועים שעברו ועוברים על ביה"ח. בראשם, הייתה זו שנה של פעילות באשר לכניין החדש. אם עד כה הכל היה בגדר "תוכניות" לעתיד, הרי היום, כל אחד יכול לראות מבנה העומד לנגד עיניו. אמנם כרגע השלד בנוי, אך זה נותן לנו תמונה ברורה על היקף הכניין החדש. באגף הנבנה, הושלמו מספר חדרים לדוגמא ולחלקכם אף יצא לבקר שם ולהתנסות.

לאחרונה, השתרר שקט באזור הכניין החדש - הלם הפטישים ורעש המקדחות נדם לזמן מה. קבלן הבנייה יצא ובקרוכ יכנס קבלן הנימור. בינתיים, מלבישים את הכניין ב"חליפת שבת" של ציפוי אבן ואלומיניום. אט אט סוגרים חלונות את החללים והופכים אותם למרחבים שיקבלו קירות, רצפה ומערכות משוכללות.

אך אין זה כל מה שהתרחש בביה"ח בשנה האחרונה. בחודשים שעברו עלינו, התקבלו לעבודה במסגרת המרכז הקליני לחקר המוח, מספר חוקרים צעירים התורמים רבות לקידום המחקר הקליני בביה"ח. מרכז זה ימנף את הידע הייחודי בתחום חקר המוח ויקדם טיפול טוב יותר ופורץ דרך לטובת ציבור החולים המטופלים אצלנו ובכל מקום.

המצב הכלכלי בישראל ובעולם כולו אינו פשוט וזה בא לידי ביטוי במיוחד במערכת הבריאות. די להביט סביב על המתרחש במוסדות גדולים וחזקים מאתנו, כדי להבין עד כמה המצב שברירי. ועם כל זאת, בכניסתנו לשנה ה-120 שלנו - כמוסד מפואר ובעל ההיסטוריה הארוכה ביותר כבי"ח עצמאי בירושלים ובארץ בכלל - אנו מוצאים את עצמנו חזקים יותר ובטוחים יותר בכיוון שלנו ובעשייה למען החולים והקהילה.

עוד תמורות רבות לפנינו, אך כולנו ביחד, כל אחד והתרומה שלו, נקדם את ביה"ח כך שניכנס לשנת ה-120 עם עתיד טוב יותר.

שנה טובה, שנת בריאות והצלחה לכם ולכני משפחותיכם.

ד"ר יחזקאל קן

בסקר תצפיתי ביחידה להנשמה ממושכת בהרצוג נמצא: ישיבה משפיעה על מדדי נשימה במטופלים מונשמים כרונית

העבודה הוצגה בכנס העמותה לקידום הפיזיותרפיה בישראל במאי 2013

הרפואי, הסייעודי והפיזיותרפי, עוקב אחר מדדים אלו. במהלך סדרת התצפיות על מדדי הנשימה, ישב כל מטופל כחלק משגרת הטיפול 3-7 פעמים בשבוע. איסוף וסיכום הנתונים מתצפיות ראשוניות אלו גילה שחלו שינויים במדדי הנשימה: הישיבה הפחיתה את התנגודת הריאתית והעלתה את מספר הנשימות לדקה. בספרות המחקרית חסר מידע הנוגע להשפעת הישיבה על מדדי נשימה במונשמים כרוניים.

הצוות ימשיך בתצפיות נוספות בתחום על מנת לבחון את השינויים ומשמעותם הקלינית.

ביחידת ההנשמה בהרצוג, מונשמים רוב המטופלים ע"י מכונות המנטריות באופן שוטף את מדדי הנשימה ומכוונות את ההנשמה המתאימה ביותר למטופל. הישיבה

שקמה כץ בכנס העמותה לקידום הפיזיותרפיה

בסקר תצפיתי שנערך ביחידה להנשמה ממושכת נמצא כי לתנוחת ישיבה יש השפעה על מדדי נשימה במטופל המונשם. העבודה נערכה בשנה וחצי האחרונים ע"י **שקמה כץ** - אחראית תחום מונשמים בשירותי הפיזיותרפיה, **קובי זלצמן** - תרפיסט נשימתי, **רחלי ארד** - מנהלת שירותי הפיזיותרפיה ו**ד"ר אסתר-לי מרקוס** - מנהלת יחידת המונשמים. במאי האחרון, הוצגו הממצאים בכנס הארצי ה-13 של העמותה לקידום הפיזיותרפיה בישראל שנערך בת"א ועוררו התעניינות רבה בקרב קהל המאזינים.

מה הקשר בין תמיכה חברתית ומוצא למצב התזונתי בגיל המבוגר? הנושא נדון בכנס עמותת הדיאטנים והתזונאים בישראל שנערך בביה"ח

על אכילה בקרב קשישים" ומיכל קרייטר, מנהלת שירותי התזונה ויו"ר פורום גריאטריה בעמותת "עתיד", דנה באינטראקציה בין תרופות למזון. היא קראה למשתתפים לקחת חלק בסקר רב מוסדי פרי יוזמתה, בו יבדק קשר סיבתי אפשרי בין תמיכה חברתית ומוצא תרבותי למצבו התזונתי של החולה המבוגר.

20.6.13. כנס עמותת הדיאטנים בביה"ח הרצון

הכינוס הסתיים

בדיוני קבוצות עבודה במטרה לקדם: חיבור שאלון לביצוע הסקר הרב-מוסדי ופרסום דף הדרכה לדיאטנים ומטפלים אודות אינטראקציה בין תרופות ומזון.

האם יש קשר בין תמיכה חברתית ומוצא תרבותי למצב תזונתי בגיל המבוגר? נושא זה נדון בכנס עמותת הדיאטנים והתזונאים בישראל שנערך ב-20.6.13 בכי"ח הרצון. הנושא הוצג ע"י **הדר לנקרי**, לשעבר דיאטנית בהרצוג, החוקרת אותו באוניברסיטת חיפה. בכנס השתתפו כ-60 דיאטנים מבתי חולים ומרכזים גריאטריים ברחבי הארץ.

ד"ר יקיר קאופמן, מנהל מחלקת פסיכוגריאטריה, הרצה בכנס על "השפעת הטיפול התרופתי במצבים נירולוגיים שונים

קורס "סייעות מאומנות לאחיות" ה-16 יצא לדרך

70 מבוגרי הקורס השתלבו בהרצוג

הקורס ה-16 ל"סייעות מאומנות לאחיות" לבני הקהילה האתיופית יצא לדרך עם 18 משתתפים, שליש מהם גברים.

מאז 2004 סיימו את הקורס 270 גברים

תלמידי הקורס ה-16 והמדריכה רני סונא

ונשים, מחציתם התקבלו לעבודה בבתי"ח ומוסדות סיעוד ברחבי הארץ ו-70 מהם השתלבו בעבודה בביה"ח הרצוג. באגף הסיעוד רואים את חשיבות הקורס במתן תעסוקה הוגנת והולמת לבני הקהילה האתיופית ותרומה להשתלבותם בחברה הישראלית. התוכנית נותנת גם מענה למצוקת בתי"ח בניוס כוח עזר מיומן. הקורס הייחודי בן החמישה חודשים נערך ע"י אגף הסיעוד בהרצוג בפיקוח משרד התמ"ת וממומן ע"י תרומות. יוזמת ויועצת התוכנית: **יעל קינן**.

הדרכה: **רני סונא**-מדריכה ראשית ואחיות נוספות מצוות הסיעוד הבכיר. ריכוז התוכנית: **צביה לוי**, מנהלת אגף הסיעוד.

מונעים זיהומים

יוזמת המבצע: "החוליה החלשה של הרפואה המודרנית הם הזיהומים בבתי חולים. מטרת "שלטי הרמזור", לקרב את כל צוותי המחלקות ולהפכם שותפים מלאים בשמירה על הגיינת הידיים ובכך למנוע זיהומים. אנו פונים לאנשי הצוות להעלות את המודעות לסכנת החיידקים (אדום), קוראים להם לנקות או לחטא את ידיהם (צהוב) ולסיום, לקבל את תודת החולה (ירוק) על הידיים הנקיות והדאגה לבריאותו".

השילוט נוסח ועוצב במהלך סיעוד מוחות שנערך באגף הסיעוד.

קשה שלא להבחין בשלטי "הרמזור" שנתלו לאחרונה מעל כל דלת ומיטת אשפוז.

חנה יוסף, אחראית תחום מניעת זיהומים

במחקר שנערך בהרצוג בראשות פרופ' יעקב מנציל נמצא:

תשישות יכולה לנבא ירידה בצפיפות העצם בנשים מבוגרות

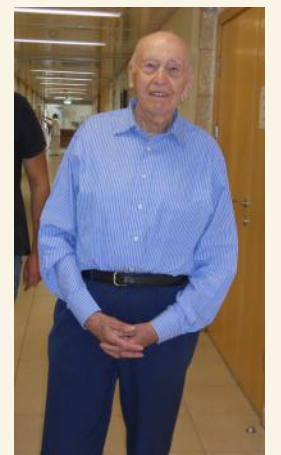
פרופ' מנציל: "מצאנו שחוסר תנועה אצל הסובלות מתשישות, מביא יחד עם גורמים נוספים, לאיבוד סידן ולאוסטיאופורוזיס ומכאן שתשישות יכולה לנבא אוסטיאופורוזיס בקרב נשים מבוגרות. מאחר ושיעור האוכלוסייה המבוגרת בארץ הולך וגדל, חשוב לחקור ולחפש דרכים למנוע או לדחות את תופעת התשישות. אפשרויות הטיפול מתבטאות בתופעת התשישות מוגבלות לעומת מגוון אפשרויות הטיפול הקיימות לגבי אוסטיאופורוזיס.

בכל מקרה, פעילות גופנית, היא אמצעי מניעה טוב לשתי התופעות ומומלץ להתחיל בכך מוקדם ככל האפשר ולהתמיד".

ירושלים של קופת חולים מכבי והדוקטורנט **ח לוי**. המחקר התקבל לפרסום בכתב העת **Osteoporosis International**.

תשישות ואוסטיאופורוזיס הן תופעות שכיחות בגיל גבוה הגורמות לפגיעה בתפקוד. האוסטיאופורוזיס, המופיע בכל הגילאים, שכיח במיוחד בקרב נשים. חיבור שתי התופעות יכול לגרום לסיכויים רציניים ובמיוחד לשברים כתוצאה מנפילה. המחקר מאשש מחקרים קודמים, אולם יתרונו בבדיקה האיכותית שלו. מדובר באוכלוסייה הומוגנית של כ-235 נשים מעל גיל 75, שעדיין לא סבלו מתשישות מתקדמת ושנבדקה בשיטות שונות בהפרש של שנה.

במחקר בראשות **פרופ' יעקב מנציל**, אגף גריאטריה ומכון האוסטיאופורוזיס, נמצא כי תשישות יכולה לנבא ירידה בצפיפות העצם בנשים מעל גיל 75. עבודת המחקר נערכה במשך חמש שנים, **בשיתוף ד"ר שלי**

שטרנברג, מנהלת תחום גריאטריה במחוז

סיפור הצלחה במונשמים א"ב

ולמטפלים הפרא-רפואיים. אנגילה, עושה כל מה שאפשר ומהווה לי ולאחרים מעין "כותל". כדאי ששרת הבריאות תגיע הנה ותראה את העבודה הקשה הנעשית כאן, הנותנת למואשפזים אויר לנשימה".

המחלקה עושה הכל לשפר את מצבו ולעזור לו בכל רגע נתון. היום, הוא משתתף בפעילויות מיוחדות מחוץ למחלקה ו"מבלה", בעזרה צמודה, חלק ניכר מזמנו ברחבי ביה"ח.

אנגילה קולקובסקי, אחות אחראית: "כשאני מסתכלת בו, תשעה חודשים מאז אשפוזו,

אני גאה בו ובצוות שלי שעשינו דרך כל כך קצרה וכל כך ארוכה. "ד"ר אסתר-לי מרקוס, מנהלת אגף מונשמים: "אנו גאים בהתקדמות דדון שמראה על מקצועיות הצוות ורצון המטופל להשתתף בתמיכת

מימין לשמאל: עבד חלואני-כ"ע, קובי זלצמן-תרפיסט נשימתי, אירנה ביאולסקי-אחות, אנגילה קולקובסקי-אחות אחראית, דניאלה מדז-עו"ם. יושב - ויקטור דדון

בני המשפחה".

ויקטור דדון: "כל מהלך שהותי בהרצוג, תמיד הרגשתי שנותנים לי מטריה. אני חייב את התקדמותי הגדולה לכל צוות המחלקה

זהואחד מסיפורי ההצלחה של הצוות הסייעודי, הרפואי והפרא-רפואי בביה"ח הרצוג. ויקטור דדון, תושב הדרום, לשעבר עובד הסוכנות ואוניברסיטת בן גוריון, הגיע למחלקת מונשמים א"ב כשהוא מונשם, ניזון באמצעות זונדה וסובל מבעיות בריאותיות מורכבות. בהערכה ראשונית, מצא צוות המחלקה פוטנציאל לשיפור במצבו ונרתם בשיתוף בני המשפחה לקדמו, תוך מעקב מתמיד.

השיפור במצב לא אחר לבוא. אחריו גם שיתוף הפעולה של דדון עם הצוות המטפל.

בהדרגה, נגמל בשעות היום ממכונת ההנשמה והחל להיות מוזן דרך הפה. השיפור במצב הרפואי איפשר לקדמו בכל התחומים הפרא-

רפואיים: פיזיותרפיה, ריפוי בעיסוק, תזונה, קלינאות תקשורת, עבודה סוציאלית, עבודה תעסוקתית ותמיכה רוחנית.

דדון הפך ליותר ויותר עצמאי, כשצוות

9.4.13

גובה

רציון אהבים אכס מילון הערכה.
 על גשומת האב האישי והגמיה,
 על ההתגשבות בכל פריט,
 על האשקב והטיפוח אשר
 אצבענו היה כפול!!
 על המסיוח בה טיפוחם
 באינון בכל עג,
 על היגס האישי והספילון
 אין קץ.
 אל מסכתם במאחץ ועבודה
 הראויה לאמאקה ואנו
 מרבישים היטב את הגוצאה.

ישר כבוד, גובה רבה והרבה הצלחה
 מילדי ויקטור דדון

נפרדים מפרופ' אליעזר ויצטום

משמעותית של שליחות ממש", אמר. "למחקרים שעשינו פרופ' דוד גרינברג, פרופ' גבי שפיר ואנוכי, אין אח ורע במרפאות אחרות ובמיוחד בהקשר העבודה עם הקהילה החרדית והטיפול קצר המועד. אלה היו ימים בלתי נשכחים ואני מודה לכולם שזכיתי לעבוד ולהתייעץ אתכם".

בצד עבודתו בטיפול במרפאה ובקהילה, ופעילותו המחקרית הענפה, ערך והשתתף פרופ' ויצטום בכתיבת ספרים בנושאי אבל, אבדון וטראומה, טיפול באוכלוסייה החרדית, על המלך הורדוס ועוד.

פרופ' ויצטום ימשיך בעבודתו באוניברסיטת בן גוריון ובמרכז לבריאות

הנפש בכאר שבע. במהלך האירוע נפרדו המשתתפים גם מד"ר טוביה בוכבינדר שעבד עם פרופ' ויצטום.

אחרי 31 שנים של עבודה במרפאה הקהילתית לבריאות הנפש של הרצוג, הודיע הפסיכיאטר, פרופ' אליעזר ויצטום, על פרישתו. בטקס שנערך בביה"ח ב-24.6.13, נפרדו ממנו בהתרגשות חברי הנהלת ביה"ח ועמיתים לעבודה. **אורנה כהן**, משנכ"ל, הביעה בדבריה תקווה שפרופ' ויצטום ימשיך ללוות את ביה"ח עוד שנים רבות.

כל הדוברים בטקס עמדו על אישיותו המיוחדת והעשירה, הידע העצום שלו, ויכולת הניתנה בה נחן. רבים ציינו שהעבודה עם פרופ' ויצטום, תרמה להם רבות והביאה להישגים אישיים בתחום הפסיכיאטריה.

פרופ' ויצטום הודה לנוכחים על הדברים החמים. "אני רואה עצמי כמי שגדל בהרצוג, חי את ההיסטוריה שלו ושעשה כאן עבודה

"ילדת הבועות" מבקרת בהרצוג

ציור "הבועות" זכה בתחרות אגודת יידי הרצוג בקנדה שנערכה השנה

ליאל רפפורט (14), זכתה השנה בתחרות ציורים שערכה אגודת יידי הרצוג בקנדה. בימים אלה, הגיעה לביקור בביה"ח עם משפחתה. בלוויית **סטיב שוורץ**, מנהל מחלקת יח"צ ו**גירי סולומון**, מנכ"ס כספים במחלקה, סיירה בביה"ח ובאגף החדש והתרגשה לראות את עבודתה תלויה במחלקת ילדים. הוריה העידו ש"הביקור המחיש לה לגבי המקום והאנשים שציירה".

ציור "הבועות" של **ליאל רפפורט**, הוא אחד מ-25 עבודות שהגיעו לגמר בתחרות "ילדי קנדה מציירים למען ילדי הרצוג", שנערכה בשיתוף ביה"ס לאמנות

ליאל רפפורט וציור הבועות

WOODBRIDGE. הציורים, חלקם מוצגים כבר במחלקת ילדים, יוצגו במחלקת הילדים באגף החדש.

טוב מלא תקווה וצבע... כל כוונה שונה, כמו הילדים השונים... מקווה שהבועות יביאו אושר לילדים".

ליאל, תלמידת ב"ס יהודי בטורונטו, זכתה בין היתר גם בתחרות על "המסר" לציור. היא כתבה: "ציירתי בועות מלאות באוויר

צוות שופטים בחר את העבודות המצטיינות עפ"י קריטריונים של שימוש בצבע, קומפוזיציה, יכולת אמנותית, מסר ויצירתיות.

המשפחות לגבי יקיריהם והדרכת סטודנטים מבתי"ס לפיזיותרפיה מכל האוניברסיטאות. ג. יוזמים מחקרים בקרב אוכלוסיית המטופלים שלנו. לאחרונה התבצעה סדרת תצפיות לבדיקת השפעת ישיבת החולה המונשם על מדדים נשימתיים.

איך את רואה את תפקידך בשירותי הפיזיותרפיה ובביה"ח בכלל?

לאפשר לאנשי הצוות לקבל תנאים אופטימליים לביצוע טיפול איכותי, תוך שמירה על רמת מקצועיות גבוהה ואתיקה מקצועית; להקפיד על כך שהמטופלים יקבלו את הטיפול המגיע להם; לדאוג להזכיר לכולם, למה הפיזיותרפיה חשובה ולמה כדאי להשקיע בנו.

עבודת הפיזיותרפיה אינה קלה.

זוהי עבודה פיזית קשה, הדורשת מגע עם מטופלים. הפיזיותרפיסטים מיומנים בכך. אולם, עליהם להתמודד גם עם מה שהמגע והטיפול מעוררים במטופל מבחינה רגשית ונפשית. לעיתים, מתעוררות גם שאלות אתיות במהלך טיפול בחסרי הכרה שאינם מתקשרים ואין אפשרות לבדוק את יעילות עבודתו.

איך מתמודד הצוות עם הקשיים הללו?

חرف העבודה התובענית והלא פשוטה וסידור העבודה הקפדני, שומר הצוות על מצוינות בטיפול, ישרה, אתיקה מקצועית ושאיפה מתמדת להתפתחות מקצועית הנתמכת ע"י ההנהלה. זהו צוות מיוחד במינו שבחר לעבוד כאן למרות

"חיפוש מתמיד אחר דרכים להשתפר ושאיפה למצוינות"

יכולת השתכרות במקומות אחרים.

מהי מבחינתך הצלחה בטיפול בחולה?

לגבי מטופל ממחלקת שיקום - ככל שנצליח לקרבו לחזור לסביבתו הקודמת, מחוזק ומחויך - זוהי הצלחה. רובם אמנם חוזרים למסגרת הדיור הקודמת שלהם. במחלקות אחרות, מדובר בהצלחות קטנות יותר: גמילה ממכונת הנשמה, שמירה על טווח תנועה או סידור מוצלח של ישיבת מטופל.

מה מייחד את שירותי הפיזיותרפיה בהרצוג מיחידות דומות בארץ או בחו"ל?

יש לנו כאן קבוצה צעירה של פיזיותרפיסטים המתאפיינת בעבודת צוות ועזרה הדדית; מושם דגש על הדרכת הפיזיותרפיסטים והתמקצעותם; העבודה נעשית בשיתוף פעולה עם תרפיסט נשימתי המעשיר אותנו בידע עדכני באשר לדרכי ואביזרי טיפול, ותורם לאיכות וקידום מצוינות בטיפול בחולה המונשם.

איזה שינויים חלו ביחידה מאז שאת מנהלת אותה?

מערך העבודה עבר מיחשוב; נכנו נהלי עבודה כשכל עובד חדש עובר תקופת חניכה להכרת נהלים ושיטות עבודה; מושם דגש על עבודת צוות הדוקה ושמירה על חיוך ושמחה בעבודה; עלתה כמות ואיכות הטיפול במחלקת מונשמים; גדל מספר הסטודנטים המודרכים.

איזה שינויים היית רוצה לראות בשירותי הפיזיותרפיה?

תחום הספורט והתנועה מלווה את רחלי ארז מאז ילדותה. בביה"ס התיכון ברמת השרון, למדה במגמת ספורט ועמדה בבחינת בגרות מורחבת בספורט. בצבא, שירתה כמשקי"ת חינוך וידיעת הארץ. כשהתלבטה בהמשך מה ללמוד, בחרה בתחום בו תוכל לעבוד עם אנשים אבל תישאר דינמית ופעילה פיזית. בסיום לימודי הפיזיותרפיה באוניברסיטת ת"א ובמכון וינגייט (1990), עבדה מעל שנתיים במרכז שיקום בקליפורניה, ארה"ב, שם שהתה משפחתה. עם חזרתה ארצה, עבדה בבי"ח גריאטרי בת"א ובמכון שיקומי של קופת חולים ביפו. מאז 2007, היא מנהלת את שירותי הפיזיותרפיה בהרצוג. רחלי חברה בוועדת האתיקה הארצית של הפיזיותרפיסטים בישראל. תחביבים: טיולים בארץ ובחו"ל, ריצות ארוכות, משחקי כדור רשת וקריאה.

עבודתך עם האוכלוסייה הגריאטרית היא מתוך בחירה. למה בחרת דווקא בגריאטריה?

במסגרת ההתנסויות הקליניות שבמהלך לימודי נחשפתי לאוכלוסיות מטופלים שונות ודווקא זו הגריאטרית, אתגרה אותי. נוכחתי שהידע של הפיזיותרפיסטים יכול לשמור על איכות חייהם של המטופלים הגריאטריים. לצערי, אנו נתקלים בכל מקום, וגם במערכת הבריאות, בהפליית אוכלוסייה זו על רקע גילם. אני שמחה להיות במקום ששם אותם במקום ראשון.

איך מצאת את שירותי הפיזיותרפיה כשהגעת להרצוג ב-2007?

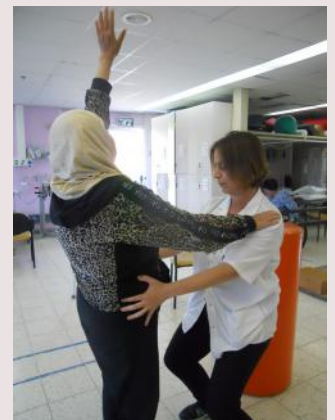
הצוות מנה כ-6 פיזיותרפיסטים שעשו את עיקר עבודתם במחלקת שיקום.

מה קורה היום ביחידה?

אנו מונים 17 אנשי צוות, ביניהם נושאי תפקידים באגפים השונים של ביה"ח.

מהו תהליך קבלת מאושפז לטיפול פיזיותרפי?

כל חולה המגיע לביה"ח, למעט למחלקת פסיכיאטריה, נבדק ע"י פיזיותרפיסט הקובע את מטרות הטיפול ובונה תכנית טיפול מותאמת. מאושפזי מחלקת שיקום וחולים ניידיים ממחלקות אחרות, מטופלים באולם הפיזיותרפיה והשאר במחלקות. חלקם משתתפים גם בקבוצות פיזיותרפיה ייחודיות הנערכות בשש מחלקות, בשיתוף שירותי ריפוי בעיסוק. לאגף פסיכיאטריה אנו נכנסים רק במקרים מיוחדים. נשמח לפתח תכנית עבודה גם לאגף זה.

מהו תפקיד שירותי הפיזיותרפיה ומקומם במערך ביה"ח?

א. אנו אמונים על החלק התנועתי של המטופל שהגיע להשתקם ממחלה, מאירוע או מתאונה; או לצורך אשפוז ממושך, ועלינו לשמור על כבודו ואיכות חייו. ב. אחראים על הדרכת הצוות המטפל במניעה ושמירת בטיחותם ובטיחות המטופלים, הדרכת

מסר למשפחות?

אנחנו פה לצורך דבר אחד: לטפל ביקרים שלכם ולעזור עד כמה שניתן לשמור על איכות חייהם.

את מרוצה ממה שאת עושה?

מאד מרוצה. אני חושבת שעבודתנו זוכה להערכה מהמטופלים, מהמשפחות, מהצוות הרב מקצועי ומהנהלת ביה"ח. יחד עם זאת אנו בחיפוש מתמיד אחר דרכים להשתפר ובשאיפה למצוינות.

לבנות צוות ותיק ברובו, העובד כאן תקופות ארוכות ולפתח מומחיות ספציפית בנושאים כמו: טיפול בסחרחורות ושיקום רצפת אגן. בימים אלה, אנו שותפים בתכנון הבריכה הטיפולית וחדרי כושר טיפוליים שבאנף החדש. זה יאפשר לקבל מטופלים שכיום איננו מקבלים.

מסר לצוות הפיזיותרפיסטים?

מדובר בצוות המצליח לשמור על רמה אישית ומקצועית גבוהה חרף העבודה הקשה והשכר הממוצע. זהו צוות שיש לי כלפיו הערכה רבה, שהוא משפחה עבורי, והגורם לי להיות מאושרת במקום עבודתי. ברצוני לציין את שיתוף הפעולה ההדוק עם מנהלת שירותי הריפוי בעיסוק, שרון קרני, ואת המרחב והאמון המבורך לו אני זוכה מצד ההנהלה, אותו אני מנצלת לפיתוח איכות השירות בכי"ח.

חוקרי הרצוג בקדמת המחקר

ד"ר זיאק אייזנברג, מנהל המרפאה הפסיכיאטרית לילדים במרפאה לבריאות הנפש, הרצה ב"כנס פסיכיאטרים מרחבי העולם" שנערך במוזיאון הארץ בתי"א, על "המפגש בין הפסיכיאטר והאדם הדתי". ההרצאה עסקה במאפיינים המיוחדים של תחנות החיים בחברה הדתית והשפעתם על בריאות הנפש: לידה, כניסה לכי"ס, התבגרות, שידוכים וחתונה.

פרופ' רנה גיל, מנהלת מחלקת ילדים מונשמים וד"ר יוליה נמסטיניק, רופאה בכירה במחלקה ומונהלת מונשמים מבוגרים, פרסמו ב-*Pediatric Neurology* (280-284) (2013) 48 את המאמר "Life Expectancy of Brain Impaired, Chronically Ventilated Children". מסקנות המחקר הן שלפחות מחצית מהילדים ישרדו חמש שנים או יותר, ללא קשר לסיבת הפגיעה המוחית. פרופ' גיל הציגה תוצאות מחקר ראשוני זה גם במפגש ה-Academic Societies Annual Meeting בווינגטון DC במאי 2013 (E-PAS 2013: 450.2).

פרופ' דוד גרינברג, מנהל המרפאה הקהילתית לבריאות הנפש, העורך את כתב העת *Israel Journal of Psychiatry* של איגוד הפסיכיאטריה, רשם לעצמו הישג מרשים עם עליית ה"אימפקט פקטור" הבינלאומי של כתב העת לשנת 2012, העומד עתה על 1.362. ה"אימפקט פקטור" הוא מדד להערכת חשיבות כתבי עת מדעיים על בסיס מסי' הציטוטים של מאמר. להישג זה השלכות גם על עולם בריאות הנפש באקדמיה וברפואה הכללית בכך שמאמרים טובים מתפרסמים בכתבי עת ישראליים.

פרופ' אוריאל הרסקו לוי, מנהל אנף פסיכיאטריה, פרסם בשיתוף צוות מחקר ב-*International Journal of Neuropsychopharmacology* את המאמר: "A randomized add-on trial of high-dose d-cycloserine for treatment-resistant depression". במחקר נמצא כי מתן D-cycloserine (אנטיביוטיקה הניתנת לחולי שחפת) במינון גבוה לחולים הסובלים מדיכאון עמיד, משפר משמעותית סימפטומים של דיכאון, זאת לעומת מתן פלסבו.

ד"ר אפרים יאול, מנהל מחלקת סיעוד מורכב, פרסם ב-*International Wounds Journal* את המאמר: "Cohort Study of Atypical Pressure Ulcers Development" הודן בהעלאת מודעות המטפלים לתופעת פצעי לחץ לא טיפוסיים, המיקום השונה, הגורמים ודרכי הטיפול.

דן לוין, מתאם מחקר בהרצוג, וצוות מחקר, פרסמו ב-*European Neuropsychopharmacology* את המאמר: "Defensive self-presentation style is associated with reduced prepulse inhibition" להתנהגות חברתית מתגוננת ומפוזרת ולרצייה חברתית.

פרופ' פסח ליכטנברג, מנהל מחלקת פסיכיאטריה גברים בשיתוף צוות מחקר, פרסם בכתב העת המקוון PLoS ONE את המאמר "Systematic Review of Comparative Efficacy of Treatment & Control for Depression", הסוקר מגוון רחב של טיפולים נוגדי דיכאון ומגיע למסקנה כי אין הבדלים ברורים בין שיטות הטיפול השונות מבחינת יעילות. פרופ' ליכטנברג, השתתף בכנס הקמת "החברה הישראלית לבריאות הנפש בקהילה" שנערך ב-24.4.13, בת"א, שם עמד בראש מושב שדן במודל לבית טיפולי בקהילה כחלופה לאשפוז חריף (סוטריה).

מחקרה של **עו"ס יונית צברי**: "From Hope to despair and Back: Being the Wife of a Patient in a Persistent Vegetative State" התפרסם ב-*Qualitative Health Research*. במחקר נמצא כי בנות זוג לבעלים במצב וגטיבי נמצאות בתהליך מתמיד של איזון מחדש ע"י בניית משמעות בין חוויותיהן הרגשיות והאינסטרומנטליות. זאת, כדי להמשיך לטפל בבעל תוך שמירה על מציאות חיים וימומית.

פרופ' גבי שפלה, הפסיכולוג הראשי של ביה"ח, ערך מדעית ומקצועית את ספרו של כריסטופר בולס, "השאלה האינסופית", מהקלסיקה הפסיכואנליטית והפסיכו-תרפויטית. הספר עוסק בשיטת האסוציאציות החופשיות של פרויד ומנתח שעות טיפול בתהליך הדרכה דינמי וזורם. מיועד לאנשי מקצוע בצד תלמידים בהכשרות מקצועיות טיפוליות.

אגף גריאטריה

24.7.13 - קפה של בוקר בנינה ל מ א ש פ ז י האגף. נערך סביב שולחנות במפות לבנות, מלצריות בסינרים מסולסלים, נגינת חליל של המתנדבת טל מיארה (13) ושירי א"י.

ביוזמת צוות תעסוקה: ריטה לוין, חיה גורן ואילנית מזרחי.

אגף סיעוד

30.7.2013 - צוות מנהלי הסיעוד יצא ליום העצמה לפיתוח מנהלים, בהדרכת ד"ר חיה אלוף, פסיכולוגית עסקית בתחומי התנהגות אישית, מקצועית ועסקית. צביה לוי, מנהלת אגף הסיעוד ומקצועות הבריאות: "יום העיון התמקד בדרכים להובלה והשפעה ובהתמודדות מול לחצים ושחיקה. זו הייתה חוויה סוחפת באירוח מדהים ביפו העתיקה".

אגף פסיכיאטריה

4.6.13 - יום ספורט בחצר ביה"ח עם משחקי כדור ותנועה. התקיים כחלק מפרויקט "מחלקה בריאה", להקניית הרגלי תזונה נכונה ואורך חיים בריא בקרב מטופלים.
25.7.13 - ארוחה ישראלית מבוססת פלאפל. תרומת המתנדב אברהם פרידלנדר ומשפחתו.

ארוחה ישראלית

יום ספורט בחצר ביה"ח

מחלקת ילדים

18.8.13 - סנוזלן נייד חדש נרכש גם למחלקת ילדים. המכשיר פשוט לתיפעול וניתן לנייד בין המיטות. עכשיו, יוכלו גם ילדים המרותקים למיטה, לקבל מגוון גירויים חזותיים, שמיעתיים ותחושתיים. מחקרים מראים שטיפול בשיטה זו, משפר את התפקוד הפיזי ויכולת התקשורת של המאושפז ומסיח דעתו מכאב.

סנוזלן נייד

הרצאות ופעילויות בביה"ח

מועדון עיתונות לצוות רפואי-גריאטרי

ימי ב', 12.00, מרכז ההדרכה ע"ש לילי סילבר, קומת כניסה

המרצים בחודשים אוקטובר-נובמבר 2013:

ד"ר שלווה טבדי, ד"ר אולגה רוטקביץ, ד"ר פבל ציגרינסקי, ד"ר אברהם בריד, שנה גוטסמן, רונית בכר, דורית גולוב, חנה כליפה.

במפגשים, שנועדו לצוות הרפואי-גריאטרי, מוצגים מחקרים מהספרות הרפואית ונושאים מתחום הגריאטריה.

מנהלת התוכנית: ד"ר לנה צוקרמן, מנהלת מחלקת תת חריפה ב' וחריפה-דיאליזה.

הרצאות רפואיות לצוות ביה"ח

ימי ה', 12.00, מרכז ההדרכה ע"ש לילי סילבר, קומת כניסה

במהלך חודש אוגוסט, השתתף האגף הגריאטרי בסדרת הרצאות שעסקו במחלות לב ועצבים. נושאי ההרצאות: הפיזיולוגיה של הלב, מחלות מסתמיות, מחלת לב איסכמית, חידושים בכצקת ריאה ופיזיולוגיה של מערכת העצבים.

המרצים: ד"ר עדי ששון, ד"ר אסתר-לי מרקוס וד"ר יקיר קאופמן.

הצגות המקרים והרצאות ההעשרה נועדו לכל צוותי ביה"ח. המעוניין להציג נושא במסגרת הרצאות העשרה יפנה לד"ר אפרים יאול, מנהל מחלקת סיעוד מורכב.

הרצאות אגף פסיכיאטריה

ימי ה', 12.00, מרכז ההדרכה ע"ש לילי סילבר, קומת כניסה

מנהל התוכנית: פרופ' אוריאל הרסקו-לוי, מנהל אגף פסיכיאטריה.

פרטי ההרצאות יפורסמו על לוח המודעות.

רווחת העובד - פעילויות - הצעות

כמידי שנה לקראת ראש השנה, מעניקים ההנהלה וועד העובדים שי לחג.

הטבות בבנקים

לרווחת העובד, נמשכות הטבות לעובדי ביה"ח בבנק יהב. לפרטים: חיה גורן

הטבות למצטרפים ל"ביטוח ישיר"

חברת "ביטוח ישיר" מעניקה הטבות לעובדי הרצוג המצטרפים. פרטים במשרד ועד עובדים

קצרים

ממאי 2013 נוספו לביה"ח כ-25 עובדים חדשים.

ברכות לדיניס זמשנסקי על הצטרפותו למשפחת הרצוג בתפקיד מהנדס ביה"ח ומנהל המערך הטכני.

בהצלחה 😊

ברכות

לעמי אילוז	מפסיכיאטריה-גברים
לדניאלה גדדי	מהשירות הסוציאלי
לאדריס סווליס	משיקום
לדובב עציון	מהמחסן
לאיילה ריין	משירותי הפיזיותרפיה
לד"ר יהודה שוורץ	מנהל בית המרקחת

להולדת הבן
להולדת הנכד
להולדת הבן
להולדת הבת
להולדת הבן
להולדת הבן

תנחומים

ביה"ח הרצוג משתתף בצערם של העובדים:

מוחמד אבו טיר	מפסיכיאטריה גברים
הרב נתנאל אלבז	רב ביה"ח
שמעון גל	מפסיכיאטריה גברים
רותי יוסף	מהמרפאה הקהילתית
רוזה ניקולבסקי	מתת חריפה-דיאליזה
מנשה רווח	מוקדן
צבי ששון	מנהל שירותים טכניים

ביה"ח משתתף בצער המשפחות עם פטירתם של גימלאי ביה"ח: יוסף גגולישווילי, זלדה פוליטי ומשה ביינהורן.

מתכונים מתוקים אגב מאכל:

עוגת גפואי עץ "קאה"

2 גבניות "אינז'יש קייק" - 24 פרוסות עוגה
- 135 קק"א אפרוסה

אבצק: 2 כוסות קמח, 1 אבקת אפיה, 3/4 כוס סוכר, 1 ביצה, 1/2 סוכר וניל, 1/2 כוס שמן
שמים, הכול באיקסר ומעורבים עד לקבלת פיזורי בצק.

אמילוי: 7 גפואי עץ גרנד סמיט קאופים ומאזורים 20. מעט קינמון, 1/4 כוס סוכר, 1.5 כפות מים זמון מעורבים את כל גוארי האמילוי בקערה.

משמנים את הגבניות בגריסים שמן. מהדקים 2/3 מכמות הבצק בגבנית הגבניות, יוצקים מעל הבצק את גערובת האמילוי ומפזרים את שאר פיזורי הבצק מעל האמילוי.
אופים בגורר בגוץ בינוני עד להזהבה.

שנה טובה ומתוקה,
צוות הביאטניות

